

N° 52.

Birmdeenâ 27. Dezember

1865.

Geschehenes sinnes.

No Nihgas. 17tâ Dezember të atnahza ta sinna, ka diwi Englandes lungi no augsta Keisera dabbujuschi to brikwibu, djesu-zekku taischt no Witebstas libds Drelli. Schis djesu-zekks buhschoht no leetas wehrtibas tapeh, ka tas eet zaur teem baggatakem Kreewu semmes aprinkeem, fur labbiba un wiffas zittas leetas papillam, to waijadribas laika itt weegli warrehs us zittahm puffedm iswest. Ar scho zekku til ihsti derreschoht tee djesu-zekki, kas jau taishti no Nihgas us Dinaburgu un us Witebstu. Pa scho djesu-zekku warreschoht brautt libds pat mello jubru un Pinnu jubru. Schis zekks buhschoht ne ween tas leelafais andeles zekks preesch eesch-un ahssemes, bet arri tas zekks, pa to warreschoht waijadribas laika karra-spehtu us abtrahm rohlam nosubhtit fur waijaga.

— Allaschin Nihgâ kas jauns redsams un stattams, prohti, par naudu; jo no sweschahm semmehm daschadi skunstneeki të fanabt, sawas skunstes rahdiht. Bet neba wiffas tahdas israhdischanas to derr katram zilwelam. Tadeht arri Mahjas weejis pahr dauds tahdahm skunstes israhdischanahm kluffu zeesch, negribbedams no saweem lassitajem pahmeschanas dsirdeht, ka tee sawu naudinu tehrejuschu pahr tahdahm leetahm, kas teem nepatit. Labbas, derrigas leetas arween peeminnam un usteizam. Arri schoreif të kahds lungs irr atreisojis, kas Behterburgas Uhr-Nihgâ, Ellsabet-eelâ Nr. 27, pee Wehrmanna dahra eetaifjis sawu bohdi, fur atkal israhda dauds skunstes leetas, pilssehtas un semmes, kas turpat us tahs ihstenas weetas të usihmetas un zaur glahschm të teef israhditas, ka tew skaidri jadohma, ka riktigi

patte ta semme, pilssehta woi skunstes leeta tew preeschâ stahw. Të nu tuhstosch tahdas leetas un weetas warri dabbuht redseht, un lai gan par to redschana 50 kapellaz jamaksa, tomehr falku, ka irr wehrtis stattitees. Warr eet stattitees no pulst. 10 preesch pussdeenas libds pulst. 9 walfarâ.

No Behterburgas. Walsts eeschigu buhschanu ministeris gubernatoreem islaidis pawehleschanu, ka Schihdu ammatneeku passës arween buhs eerastitit, kahds ammat katram un zil leela winna familija. Zaur to Schihdus buhs aiskaweht no ta, ahrpuff' wianu dsihwes-weetas dsiht tahdu ammatu, kahds passë nestahw.

No Ohdsenas walsts, Widsemme, Zehsu aprinki. Zaur leelunga un pagastu preeschneeku gadachanu irr eetaifitas diwas pagasta-floklas, fur tahdi 60 walsts-behri, puisehri un meiteni teef mahziti un wadditi pa to ihstenu zekku staigabt pee Jesu Kristu. Jauts gohda-darbs muhsu tautai par leelu labbumu. P. S-g.

No Widsemmes. W. muischas walste, Zehsu aprinki, launs zilwels kahdâ walfarâ schahwis us fainneeku, kas meerigs sawâ istabâ sehdeja. Bet Deems newehleja launat nodohmai notikt; jo kah schahweens sprahga walkâ, tad fainneeks bij noleezees pee semmes un tadeht schahweens eeschrehja krahsns mahri. Til nifna ta pasawle schinni laika paliktuse. Tapat tuwumâ zittâ walste kahdam trohdsineelam sagki uslaususchu bohdi un islaupijuschu mantas par kahdeem 500 rubteem. Turpat arri skohlmeisteram nosagguschu 2 sirgus. Wehl kahdam fainneelam nupat schinnis deenas sagki issagguschu 3000 rubtus naudas. Tahdi taggad laiki irr us semmehm. P. S-g. das

No Behrnawas. Taggad pahri gaddos wiffa pahrtikka jau til dahrga, fa dascham rohkeluim ditti grubt' sewi un sawejus ar gohdu zauri willt, — tad tomehr rohdaß deesgan tahdu zilweku, kas ar sweedreem waigã newihicho sawu maifi pelniht, bet labbaß tihlo no zittu kauschu sweedreem barrotees un tahs dahrgas deenischlas wajjadßibas padarriht jo dahrgas. Tã kahds andelmannis ap Behrnawu schinni pagahjuscha waffarã bij wissaplahrt fapirzis dauds sweesta, zaur to Behrnawã schi prezze palikka ditti dahrga. Scho fapirtu sweestu andelmannis fuhstija us Rihgu, fur sweests bij jo dahrgs. Bet pascha tai laika Rihgã sweesta tirus bij krittis un andelmannis sawu prezzi nolikka ruhme, fur tas til ilgi stahweja, kamehr palikka pawiffam samaitahs. Nu andelmannis liffa sawu sweestu atpakkat west, zaur to tam ohstreiß zefchs bij jamakfa un pehdigi scho prezzi pahrdewa kahdam seepneekam par 2 rub. pohda. Tã nu bij ta leela pelna! Kad daudseem uspirzejeem tã notiftu, tad masal kauschu dohmatu us tahdu ammatu, zaur to taggad wiffas deenischlas wajjadßibas dahrgas palikkuschas un kas ihpaschi nabageem rohkelneem irr par leelu frustu. Taggad wiffi bihtahs no darba un tihlo us weeglu wiffi pee maises kuht — kahdu gallu tas warr nemt?

— Kahds peena fuftschis tã bij eedrohschinajees pahri braukt pa to glehnu leddu, bet ar wiffeem wahgeem un sirgeem eeluhßis uppẽ tã, fa ar mohlahm pats tiffu warrejis isglabbtees. Dhtrã deenã sweineeki wahgus un sirgu iswillka. Tas, kam wahgi un sirgs peederreja, prassohß par atlibdßinaschanu 55 rubt. un sweineekeem par iswillschanu 2 rubli jadohd. Ja nebuhtu schehlojis 8 kappeilas zehlajeem maffahß par pahrzelschannu, tad taggad nebuhtu jatehre 57 rubti, — fur flahß wehl sawu dßihwibu arri warreja pasaudeht.

No Chseles fallas. Preeßsch kahda laika jau stabstijam, fa kahds laulatu kauschu pahris sawã pascha mahja tizzis nolauts un fa mahja gluschi islaupita. Taggad to sleptawu nokehruschi, un tas sawu negantu darbu ne-effohß wis leedsis. Pee ta pascha wehl atrasti 200 rb. no tahs laupitas naudas.

No Fellines aprinka Widsemme, Iggaunu daktã. Kahdam 6 gaddus wezzam behrnam — Tuhhalanes mahja — pee aiskurtas krahßus stahwoht drehbes fahla degt. Behrns ar degdamahm drehbehm isstrehja abra; bet kamehr zitti tahs dabbuja nodsehst, behrnam wirspuffẽ meesa tã bij apdegguse, fa tas pehz 24 stundahm nomirra. Brihnums tas, fa behrns pahf fahpehm nemas ne-effohß fuhdsejees, bet libds pehdejam azzu-mirkkam wiffus tuwejus pasinnis un ar teem runnais. — Turpat Tarwast mahja 6 gaddus wezs sehns no gultas eekrittis patlabban tã eesta wehroeschã putras grabpi. Meeßas appatschuffe behrnam tã fapluzzinatas, fa tas grubtas mohßas tã pehz 9 deenahm nomiris.

No Pinnu semmes. Tur Italis aprinkẽ pee ta zeema, to sawz Kilwakallo, peeßas deffetines leels semmes gabbals eegrimmis eserã. Schis semmes gabbals bißis labbi eestrahdahts un ta aprinka teefnescha mahja libds eserã eegahßusehs. Urri no Rome-laksti zeema gandriß tifpat leels semmes gabbals tai pascha eserã eegahßees un tas, kam schis gabbals peederrejis, zaur to saudejis wiffu sawu strahdajamo semmi. Wiff tas gaddijees zaur to, fa uhdens eserã peepeßchi nokrittis.

No Warschawas. Warschawas wezzakais polizei-meisters Warschawas eedßihwotajeem diwas sinas laidis. Ar pirmo teem atminnejis, fa jau no 1841ma gadda Kreemu rubtu nauda effohß arri Pohlu semme bruhlejama un fa wairs ne-effohß wehlehts teem sawas naudas darrifchanãs rehkinahß pehz stoteem un grascheem, bet pehz rubleem un kapeikahm. Tadeht taggad polizei-waldifchanai effohß usdohts, us to luhsoht, fa no 1mas Janwar deenas 1866 wiffas bohdes, trakteerds u. t. pr. tiffai pehz Kreemu naudas tiftu rehkinahß. — Ar ohtru fluddinaschanu Warschawneekem darra sinnamu, fa no 1mas Janwar deenas teem effohß brihw, libds pullsten 12. pa nakti arri bes wehßuktureem pa eelahm eet, bet pehz pullsten 12. teem pawiffam aissleegts wehl pa eelahm staigahß.

No Schitomiras raksta, fa pa teem trim mehneßcheem Juni, Juli un August 17 reises tur uggungrehts iszehlees zaur tiffchu ugguns peelaifchanu. Blehdneeki naktis laika sawu negantibu strahdajuschẽ pilßsehtas widdũ tahdãs weetãs, fur ugguns weegli warr isplattitees; arri deenã tee ne-effohß bißtijuschees scho wella darbu strahdaht, — tã fa til zaur pascha Deewa gahdaschanu kahda pufs pilßsehta wehl effohß palikkuse weßela. Schahdõs breeßmu brißschõs leelaka daktã eedßihwotaju, Pohli un tahdi Kreewi, kas Pohlu draugi, rohßas turreja flehpi un nelo nepalibdeja pee glahßfchanas. Tee israhbijahß itt tã no warrenahm bailehm pahrnemti, ne wis no ugguns bailehm, bet tã no kahda breeßmiga noslehpuma bihdamees, kas teem wiffeem uslißts. Neweens teem nelaimigeem negahja palihgã, nedß arr palihds tohs tauna-darritajus usmelleht, zaur to tad arr tohs nemas newarr useet un peenahß. Teiz arri, fa Schitomiras Pohli pa wiffu pagahjuschu seemu kluffi nodßihwojuschi, ne danzowjuschi nedß arri schinni seemã to ne-effohß eefahßuschẽ. Teem, kas wehl us kahdeem preefeem taifijuschees, tiffuschas peesuhstias apdraudeschanas grahmatas, zaur to arr tee no wiffa atrahwuschees.

Ahrsemmes sinas.

No Englandes. Weßles kreife kahdã allã semmes appatschã, fur almina ohgles isroht, wairaf tã simts zilweku strahdaja sawu grubtu darbu. Bet tã jau arween tahdã leelã pullã mehds gadditees zilweki, kas sawu darbu strahda til us labbu laimi

ween un fatru nelaimi, fas teem useet zaur sawu neapdohmibu un nebehdbibu, turra par Deema nelikumumu, ta arri te tahdu netrubla. Rahds strabneeks sawu ugguns-lampu labbi zeeti neaiswehris, eegahjis tahda weeta, kur gahses twaiks sakrahjees, zaur to twaiks tuhlin aisdeggahs un sprahga ar tahdu breefmigu trohffni, fa trihsdesmit zilwefti — wairak aprezzeti wihri — us weetas gallu dabbuja un wehl daschi zitti tikfa fadraggati.

No Londones. Englandseschu konsulis, fas Robma, Englands ministeram Kalrendonam rakstijis schahdu sinnu: „Daschi laupitaju barri no Neapeles walstis eekrittuschi Bahwesta semme un to irr tit daubj, fa Bahwesta kara-pulki bes Franzuschu palihga teem nema; newarr la peenahfahs pretti aturretees. Schee norikteti laupitaja barri aismemm to semmi no Wieterbo pilsehtas libdj Frosionei ta fa leelata dalka rohbeschu pilsehtu paleef bes apfargafchanas un no tahm trihs zilwefti arween paleef laupitaju zeetuma, famehr teef ispiirti.“ Us scho sinnu Lords Klarendons fawas semmes laudihm peelohdina, lai tee paschi nedohdahs breefmas eefcha, jo Englands waldischana neubhschoht wis par to ispiertschanas naudu gahdabt, un tad ta arr to gribbetu darriht, tad Italias waldischana, fa ta jau darrihuse, tam runnatu pretti, lai laupitaji pehz Englands naudas tihkodami, nepaleef jo trakki us tahdu zilweftu jakti. Tadeht lai katris pa Italiu reisodams Englands pats gudri fargajoht sawu ahdu, fa pats sawam mallam nedarra flahdi.

— 12ta (24ta) Dezember deena kahds pasihstams Wahju kohpmanis wahrda Dornbusch gahjis pa schauru eelu, kur tam ar dunzi uskrittis kahds zits Italeschu woi Greeku wihrs, wahrda Termi, un tam ar to dunzi wairak reifas gruhdis pawehderē. Slepawam negantiba pilnigi ne-isdewusehs zaur to, fa Dornbusch kahdas meefas wainas deht tai weeta walfojoht stipri ohderetas (watteeretas) drehbes. Slepawneeku tuhlin fahbra un tas nu isteiza, fa wiafch Dornbusch lungu gribbejis nokaut no atreeschanas, tadeht, fa winni abbi ar weenadahm prezzehm andelejoht un zaur to schim ta andele eijoht tik flitti, fa scham ar faweem feschem behrneem waijagoht baddu mirt.

No Londones raksta, fa nesenn kahda walkara pulst. 11. postes dampuggis ar 70 reisneekem no Dover pilsehtas isbrauzis pah to juhras schaurumu pahzeltees us Franzuschu semmi. Rakts bijuse dikti tumfcha. Rahdas 4½ juhdses jau bij nobraufuschi, tad kahds leels Amerikaneeschu fuggis teem preekschgalla usfrehja wirsu. Pirmas isbailēs reisneeki lehza laiwas un to darroht kahds Kreemu gahs eekritta juhra. Diwreis tam peefweeduschi strikki, lai pee ta peekerrahs, fa to warretu eemilft laiwa, ir pats kapteins islehjis un tam wirwi apmettis apfahrt; bet woi nu gahsam smags mantelis bijis, jeb woi tas saprafchanu bij saudejis, — tas pats strikki palaidis

walka un nogrimmis dibbenā. Gandrihs wiffi zitti reisneeki fugga palkat-galla, fas ta istaifhts, fa uhdens newarr ee-eet, palikuschi fweiki; bet preekschgals bij pilns uhdena un tad to ispumpeja, tad tur atradda weena lunga un diwu dahmu libkus.

No Deenwid-Amerikas. Spaneeschi gribb un gribb kareu eefahht ar Tschibles walsti un us to gattawi — teikdami, fa Tschibleschi labba prahta negribboht atlihsfinahht to flahdi, fo Spaneeschem darrihuschi. Tschibles ministeris istabsta un peerabda, fa Spaneeschu islubki un kuhditaji dausotees pa kluffas juhras krasstem aplahrt un Spanija ar to tihfojoht Tschinkas-fallas Peru walstei nonemt un Tschibles un Perus laudis sawa starpa ta us dumpi rihdiht, fa tahs paliktu wahjas un tad Spaniai par laupijumu peekristu, fa tahs jau agral Spaneeschem peederrejuschas. Bet Tschibles waldischana effoht apnehmusehs, wiffa spehka schai Spaneeschu fleppenai wiltibai pretti turretees un nepakaut, fa winni ar sawu warra-darbu to panahhtu, fo labro.

No Seemel-Amerikas fabeedrotahm walstehm. Kongressis wehl arween teef turrehts un nu jau pawiffam 27 walstes effoht peekrittuschas tam jaunam likkumam: wehrgu buhschanu nozelt. Kad nu scho fabeedrotu walstu grunts-likkums tahds, fa ikreis katram jaunam likkumam tad irr spehks, tad trihs zettordalkas no tahm 36 fabeedrotahm walstehm tam peekriht, tad nu gan warr fazzihht, fa fabeedrotas walstes taggad wehrgu buhschana nozelta us muhschigeem laikeem. Daschs lassitajs laikam dohmahs: woi tad tadeht wehl kahds padohms bij jaturr un janoprassahs? Par fo tad turreja to leelo kareu, ar fo taf wehrgu buhschana jau pabeigta, tad deenwidneeki tikfa uswarreti. — Ta gan warr dohmaht, bet te ja-atzerre 1) fa wehl ne wiffi Seemelneeki bij wehrgu buhschanai prettineeki; daschas Seemelneeku walstes arr wehl gribbeja to patureht, un 2) fa Dschonsons' naw Linkolns, lai gan Linkolna weeta eestahjees un Linkolna pehdas fohljees staigahht. Dschonsons nu kongressi bij usdewis to leetu isfchirt un kongresse tohs deenwidneekus nema; negribb peelaiht pee kongressa, fas tam jaunam nospreedumam nepeekriht. Lai nu buht fa buhdams, taf tas smaggakais almins no zekka weenreis irr ahra, — warrbuht, fa zittureiseje wehrgi, Neegeri, arri nedabhuhs wiffas zittas pilnigas teefas un bishwibas.

Seemelneeki taggad ar leelu kahroschanu laffa tahs sinnas, fo leelais kara-waddons Grants islaidis pah to kara-weschanu ar deenwidneekem. Schahs sinnas israhdoht, zil gudri Grants un generalis Schermanis wiffu to kareu waddijuschi un lohziuschi, fa tas jau zittadi newarreis la beidsjoht itt labbi isdohtees. Bil tur aprehinaschanas un gudras pahdohmaschanas preekschlaikfa waijadsejuschas. Daschuris ar tihfchi waijadsejis pakaut prettineekem tahda weeta uswarreht, lai zaur to no leelakas nahlamas flahdes warretu palikt isfargati. Sinnams, fa pee tahdas

darrifchanas un aprehinafchanas papreelfch fmalfti wiffu wajadseja finnaht, kahdas tabs semmes un weetas eenaidneeku puffe, kahds winnu farraspehks un zil no ta jeb fatra weeta u. t. pr. Grants tohti flawe generata Schermanna gudribu un fakka, fa ihsti winnam peederroht tas uswarrefchanas gohds.

Sawads notiffums.

Nesenn kahda deena eenahze L.... poste weens no Nihgas us mahju pahrbraufdams Kreewu zekka wihrs. Tas schelohjabs raudadams, fa schim wahju preelfschaffe nolubfufi, tad pee kalleja gahjis runnaht, woi newarroht to affi islahpiht, fo arri kalleis ar fcha pascha palihdsibu pa masu laiku fataifstjis, un wiasch par fcho darbu tam 2 rublus f. aismalfajis. Wehl kalleis tam aishgahjis libhs us frohgu un usspreedis Kreewam wehl mafacht kahdu glahfi brandwihna un allus. Kreews nu dohmajis ar wiffu libdfigs buht, taifstjies braukt, bet kalleis wehl pagebrejis 25 kap. f. Kreews atbild, fa jau schim wiffu pilnigi effoht aismalfajis, tadeht lai schim nu laifchoht ar meeru aishbraukt. Bet kalleis naudas-kahrigs buhdams, fanehmis Kreewa sirgu pee grohschas un nelaisch no pehdahm. Kreews nu zittu padohmu nesinnaja, fo darriht, jo muifcha irr attahku no frohga, atstahje sawu 12 gaddus wezzu dehlu pee sirga un atnahze pee mannis luhgdams, lai schim palihdsoht no kalleja wakkä tift. Es gahju Kreewam libhs us frohgu to strihdes-leetu ischfirt; atraddu pilnigi Kreewa taifnibu, jo kalleis bija diwi-kahrtigi sawu nopelau dabbusis, turklaht wehl wehberu ar affu un brandwihnu pildijis; tadeht nehmu Kreewa sirgu, atrahfiju to no kalleja naggeem, fo schis fa wannags sawu laupijumu stipri faturrejis. Gan es kalleju usrunnaju, lai jel weenu dalku no tabs pahraf nemtas naudas Kreewam atdohd, bet fas to wairs dewe! Kas willam mutte, irr tuhlin wehbera. Ta nu tas Kreews, fo bija no ta nefauniga kalleja atrahfijis, ar dauds pateizibahm sawu zekka aishbrauze. Tapeh, mihti zekka-wihri, kad jums laut kahda nelaimie zekka useet, pirms to leetu dohdat taifst, allasch papreelfsch to maffu norunnajat, fa nenoteef fa schim nelaimigam Kreewam, fas bija no plehfiga kalleja stipri peekrahpts. M. W.

Sinna por jannu grahamatu.

Lihku-spreddiki us wiffadahm wajadfibahm mahjas un pee kappeem lassami. Nihga, 1865. Drikketis pee bilfchu un grahamatu-drikketaja Ernst Plates. (Maksa 60 kap. fudr.)

Schi lihku-spreddiku-grahmata irr gluschi jauna, un tadeht wajadfigs, fa par to kahdu wahdu peeminnam. Pirmä fabrtä preezajohs par to, fa Deews arween jo wairal usmobdina raskitajus, fas ar sawu galwu un garru publjahs mums labbas un derrigas grahamatas gahdadami. Laj Deews teem winnu publiku atmakfa. Dhtram lahtam, sinams, warram Deewam gohdu doht, fo mums naw wis trubfums bijis no tahdahm grahamatam, furräs lihku-spreddiki us wiffadahm wajadfibahm lassami; tomehr pehz pateefibas warru fazzibt, fa ir schi tahm agrakafahm lihku

grahmatam wor: libhsinatees un weetahm irr wehl jo pilnigala us tahdu wihfi, fa raskitais isleefabs semneeku laufschu dühwi ta pafinnis, ittin fa pats semneeks dfinnis, audfis un dshwojis, un tas pehz mannahm dohmohm irr ta labbaka lecta pee pafubbinofchanas us prahta zillafchannu un gorra eestprinafchannu. Irr spreddiki us wiffadahm wajadfibahm mahjas un pee kappeem lassami, un wiffa grahamata eedallita 6 daktas. I. Luhgofchanas us wiffadahm wajadfibahm pee mirrona apfohpfchanas un behres. II. Lihku-spreddiki preelfsch behrneem. III. Lihku-spreddiki preelfsch jauneem zilwekeem. IV. Lihku-spreddiki preelfsch apprezjufoem zilwekeem. V. Lihku-spreddiki preelfsch wezzeem zilwekeem, un VI. Lihku-spreddiki preelfsch sawadeem gaddijumeem.

Spreddiki irr labbu teefu garraki ne fa tee jau pasifstami lihku-spreddiki un derrigi teem, lam tahdi wajaga; turklaht, zil nojehdsu, tee irr farakfiri ihstena friftiga garrä un weegli faprotama walloda. Ka tee bruhfejami, to raskitais pats grahamatas preelfschrunnä isteizis. Til to wehl warru peeminneht: fas sawus mihtus aishgahjus ar jaukahm un tizzibas pilnahm behru-aperrefchanahm semmesflehpt gribb pawaddiht un behdigem peederrigajem nofkummufchas firdis fwehti apmeetnabt, tam fcho grahamatu ar labbu firdsapstannu warru eewehleht.

Un tas scheligais Deews, fas zaur dshwibu un nahwi sawu tizzigajo labklafchanohs gribb pawairoht, laj us scheem lihku-spreddikeem pats usleef sawu fwehtibu, fa tee atrastohs fatras mahjas, un fatru lassitaju un klausitaju firdi atmohdinatu, kraht tabs muhschigas mantas, pehz furrabm sagti nerohf, un fo lohdi un ruhfa nemaita — fa zaur teem raskohs tee tizzibas-augti, fo raskitais tur Deewa wahrdos isfehjis, Deewa walstibaj par pawairofchannu. — Nobeidsu ar raskitaja preelfschrunnas beidsameem wahrdem: "Swehtigi irr tee, fas Deewa wahrdu dshd un to pafarga!"

Seemas - fwehtku - preefi.

Nu preezjoo seemas-fwehtki irr klapt.

Ko gaidam meh's friftige wiffi labprahht.

Jo zerre tad preezatees leels un mass

Kä wehlahs un fa jau paraddis tas.

Nu fa tad? — Behrni, tee preezajahs, fa

Raufchus un galku zeps memmina.

Un fshohs-behrni, fa bshwi tad tifs

Neds fshohs-mahzibas usfazzibt lits.

Preeks puifcheem un meitahm; tad sawdabham ces

Tee danzoht, fur patihf un islustetees.

Ir frohdsneekam preeks; jo zerre, fa nahfs

Jo wairal tad weefu, fas tehrcht tur fahfs.

Preeks strahdneeteem, fa tad atduffetees

Tee dabbus un lustam arr isstaigatees.

Wehl leelafu tur preeks, fur wezzaki proht

Swehtf-eglist zelt, un to ispuschtoht.

Tur behrni un faime warr fajust to preef,

Par fo schahdi fwehtki fwehtiti teef.

Tä gaidam fshohs fwehtlus, fur preezatees

Gribb fatris fa wehlahs un eeraddees.

Waj tadeht fchee fwehtki irr zelti? Nemas!

Al tad mums dauds augstakt japreezajahs!

Deews pats tad zaur engeli fluddinaht leef

Mums grehzineeteem to debbefu preef,

Ka sawu Dehlu mums dabwinajs,

Kas pafauler wiffai irr Pestitajs.

Tas irr tas ihstena is preeks pateef,

Par fo schis fwehtlös buhs preezatees.

Un fas no firds par to preezatees warr,

Lam Deews sawu Dehlu eefchintu arr.

Kam rohki schi manta, tas baggats pateef!

Schis fwehtlös laut wiffem to schinkotu Deews!

E. Dünsberg.

Mahjas weefa desmitais gads.

Deewam firnuiga pateiziba, ka Mahjas weefis til daudj gaddus warrejis pastahweht. Bet — par gobdu tas' irr arri muhsu Latweeschu tautai. So tas parahda, ka tauta gaismu eemihlejuse un dsennahs abra' tikt no tahs wezzas tumfibas, kurrâ gaddu-sim-tenus, gan peespeesta, gan arri patte sawas kuhtribas deht snauduse. Wehrgu gaddos wehrgeem arri bij wehrga prahts un gars kuhtribâ snauda. Bet lihds ar meefas brihwibu, arri garra brihwibai jamohstahs un jazillajahs. Tas newarr zittadi buht. Bet, kas no tahdas dsikkas bedres abra' rahpjahs, tam arri waijaga, fur peeturtees un peekertees: tâpat tam garram, kas grihb no tumfibas pee gaismas tikt, arri waijag tahdu eerohychu un waddonu, kas tam rahda un mahza, kâ pee gaismas tikt. Tam waijaga floblas un grahmatu. Lihds ar meefas swab- badibu, arri schahs waijadibas Latweeschu tautai irr radduschahs un tauta deesgan labbi saproht to wissu leetâ tikt un walkoht, tâ ka wiss tas ar laifu jo wairaf paliks pa melleem, ko falka, ka Latweeschu tauta effoht kuhtra, kas newihshojoht us preekschu dsihtees un Latweeschu walloda effoht til nabbaga, ka ar to nelo labbu newarroht isdarriht un ne zil tahdu newarroht eekultees gudribas u. t. pr. Nu, ar laifu gan redsehs, kam taisniba. So sinnam, ka til ko Latweeschi sahla kahroht pehz rakkju gudribas, ta arr raksti sahla rastees un wairotees un wairoj- jahs weenadi wehl, un iddeenas. Preeksch 20 gad- deem atpallat awisu rakstijati schehlojahs, ka lassitaju effoht til mas, ka nemas wairs newarroht pastahweht. Bij arr teef. Tais laikos wehl nebij wissur floblas, fur laudis tâ warreja mahzitees pehz gaismas dsih- tees un paschas awises arri nenessa tahdas sinnas, kâ lassitaji kahroja. Kâ wiss zittadi schinni leetâ irr muhsu deenas! Taggad wissas tahs waijadibas, kas zitturei peetrubuschas, arween eet wairumâ. Un tâ arr irr pareisi. Zilweks nelad naw deesgan ismahzitees, tam arween us preekschu ja-eet, tapehz ka laifi arr arween pahrweherschahs un nepaleef us weetas.

Schis gads, ko nupat beidsam, us lauteem gan naw til swehtihst gads bijis daschâs leetâs — kâ dsirdam un kâ sajuhtam arri pilssehtâ dsihwodami zaur to dahrsibu, kas iddeenas leelaka parahdahs pee deenischahm waijadibahm. Tadeht arri Mah- jas weefa apgahdatajeem, kam arri wissas waija- dsigas leetas dahrgatas palikuschas, ar bailigu zer- ribu skattahs us jaunu gaddu. Gadda juhtis il- reis tâ irr, ka nesinn, kahdu prahtu lassitaji us Mah- jas weefa turr un woi jaunâ gaddâ tam rohku pretti sneegs woi ne. Un kad Mahjas weefis jau sawu zekku sohlijis eet un Deews tam palihdsejis to ee- sahft, kad atpallat kahptees wairs newarr! Tomehr apsinnadamees, ka wissu labbu ween saweem lassit- ajeem no firds wehlam, un ka pehz sawas apsin- naschanas to labbato ween grihbam teem preekschâ zelt

— sawu zekku ar Deewa palihgu jaunâ gaddâ grih- bam no jauna usnemt.

Scho gaddu palaisdami un us jauna gadda fleegsna buhdami, ir schoreij atskattifimees atpallat un pee- minnestim tahs wairaf wehrâ leefamas leetas, kas no- tikluschas wissâ mums sinnamâ pasaulê. Lai gan schis gads pusslihds meera gads bijis, fur ne bij daudj ko stabstiht pahr leeleem kareem, tomehr wehrâ leelamu notikkumu netrubhft. Muhsu mihtâ

Kreewu Keisera leelâ walstê schis gads gan eesahthahs ar tahm behdahm, ka muhsu augstai Keisere nei neweffelibas deht sweschâ semmê bij jausturrahs, bet arri ar to preezigu zerribu, ka aug- stais un no wisseem Kreewu semmes eedshwotajeem lohti mihtohs Krohna-mantineeks Nikolai Aleksan- drewitsch kahjas turrehs ar sawu pehrnâ gaddâ faderretu bruhti, Dahau prinzeßi Dagmaru. Bet schinni leetâ Deews bij zittadi nodohmajis. Krohna- mantineeks jau pehrnâ gaddâ eesahfta flimmohht un tadeht pa seemu arri bij apnehmees dsihwoht pee sawas augstas Mabtes siltakâ semmê un wessetotees. Tomehr ap paschu leeldeenu wisseem firdis satreeza ta behdu-sinna, ka dahrgais flimneeks nomirris. — Katram lassitajam wehl buhs un paliks dsihwâ pee- minnâ tahs leelas behdas un schehlums, ko neween muhsu augsta Keisera nams, bet wiss pawalstneeki jutta. — Lai nu gan muhsu augtam semmes Teh- wam tahdas smaggas behdas firdi speeduschas, tomehr nelad naw apnizzis ar tehwa firdi ruhpetees pahr sawu pawalstneeku labklahschamu, ko iddeenas redsam un sajuhtam tâ, ka to wissu ir ihpasehi peeminneht nemas newaijaga — lai gan arri netrubhft tahdu zilweku, kas neproht woi tihsehi negrihb to atsiht. Lai gan dumpigi zilweki wehl schur un tur grehla-darbus pastrahda, tihschâ prahtâ tuwatu labbumu pohstidami, ar ko mihtâ semmes Tehwa firdi apbehdina, tomehr zittadi meers schogadd' bijis wissâ walstibâ. Kad jau pehrnâ gaddâ zaur neisdewigu laifu truhkums un dahrsiba bij gandrihs wissâs walsts dalkâs, tad scho- gadd' jo wairaf tahdas schehloschanahs effam dsirde- juschi un waijaga stipri Deewu luhgt un prahtigi dsihwoht, ka ar tahm pasneegtahm dahwanahm war- ram istikt. Deews gan palihdsehs ir nahtoschâ gaddâ zauri elpetees, kad til apsinnamees, ka no sawas puffes effam darrijuschu wissu, kas mums peenahzahs un ko spehjam. — Muhsu mihtâ Widsemme un Skur- semme ar preeku redsam, ka laudis augsta Keisera nowehletu schehlastibu sinn leetâ tikt zaur to, ka mahju un grunts-pirschana arween eet wairumâ, ka warr zerreht drihs tohs laikus peedshwoht, fur katris saim- neeks pahr sawu mahju un semmi pats buhs lungs. Arri floblas arween wairojahs un ja kautini paschi ween sinnahs tahs gruhtibas, kas schur tur zekâ, pazetigi un kristigi uswarreht, un Deewam un wal- dishanai paklausigi turretees, tad — lai arri nelad bes gruhtibahm un behdahm schinni pasaulê newarr buht — wissada labklahschana sels.

Wahysemme Pruhſchi paſchi pirnee, kaſ mums preeſchã. No taſ waltſ ta webrã leekama leetã ta, ka tee Lauenburgaſ ſemmi peeſchlihrufchi ſawai walſtei, un tiſko arri Schleſwig-Oſteini par ſawu dab- buht, bet wehl iſti neſinn, kã taſ iſdohſees, jo kã ſinnam, Chſtreiki, kam taſda patte dakka pa ſchahm ſemmem, to negribb pakaut un zittas wahzu beedri- baſ waltſes arri ne. Tomehr drihſak warr to zer- reht, ka Pruhſchu waldiſchana tiſ ilgi darboſees, kamehr panahſ, to grihb. Taggad winna pahr Au- guſtenburgaſ erzogu negribb neko ſinnabt un Olden- burgaſ erzogs effoht atteizees ſawai teefai us ſchahm ſemmem. — Chſtreiku walſte taggad turr ſawus leeloſ laudagus un kã rahdahſ, ka Ungari taiſahſ us meeru meſtees, jo keiſerſ apoſhliſ teem daudſ taſdas teefas un brihwiſas, ko tee ſenn tiſko. Sin- namſ, Weneziaſ dakka tai arweeu ſtipri jaſarga, jo tur tee Italeeſchi nebuht negribb un negribb palikt iſtteni Chſtreiku pawalſtneeki. Rahdahſ arr, ka Chſt- reiku waldiſchana ar Franzuſchu keiſeru atkal grihb palikt draugi. Belgeeeſcheem neſenn nomiriſ winnu teizams kehniſch Ludwig I. Bittas Wahy- ſemmes waltſes nepeeminneſim.

Italia. Italiaſ kehniſch Wiltors Emmanuels pehz pehrnajaſ kontraktſ ar Franzuſchu keiſeru ſcho- gadd' Florenzẽ nomettees dſihwoht un to eezehlis par waltſ galwas pilſſehtu, lai gan Turineeſcheem taſ nebuht nepatikka. Franzuſchu keiſerſ pehz ſawas ap- ſobliſchanahſ arr eeſahziſ ſawu karrã-ſpehtu iſweſt ne Pahweſta waltſes ahã. Lai nu gan Pahweſtſ patſ taiſa ſawu karrã-ſpehtu leelaku, tomehr Italee- ſchi jau ſahſ preezatees un zerreht, ka drihſ tee Rohmu dabbuſchoht par ſawa kehniſa galwas pilſſehtu. Keh- niſch arr prohweja ar Pahweſtu meeru faderreht, bet ſchoreiſ taſ wehl neidewahſ un bij atkal ja- noſtahjaſ. Laupitaju harri wehl leeleem pulkeem dauſahſ pa waltſ rohbeſchahm un ſawas negantibaſ paſtrahda. Gan teel deesgan twerti un ſohditi, bet wehl newarr tohſ iſbeigt.

Franzija. Franzuſchu walſte ſchogadd' ar zittahm ſemmem neſahdu webrã leekamu ſtrihdi naw turre- juſe, lai gan padohmuſ dohd, kur tiſ warr peekt, bet darbojaſ patte ar ſawu eefſchigu buhſchãnu wairaf. Gan us Meſſiku wehl karrã-ſpehtu ſuhtijufe, bet par to atkal zittus pulſus wedduſe atpakkaf. Tilkai ſawã Alſchibres walſte newarr iſti pee meera tiſt, jo niſnee Arabeeſchi un Kabileeſchi ſchur un tur Franzuſchu likumeem kruitis greeſch pretti. Gan keiſerſ Napoleons patſ tohſ apmekleja un apzeenija, un tee arr iſrahdiſa pretti ſawu leelu preeku par to gohdu, — tomehr negribb un negribb iſti meerigi palikt.

Englande. Englandeſ kehniſcheene ſchogadd' to preeku peedſihwojuſe, ka weena prinzeſſe paliktufe druhete. Winneem jau ſcha gadda pirmã gallã kaeſchſ iſzehlahſ Indiã ar Buhtaneſchu tautu, — ko nu gan teizahſ pabeiguſchi. Tad atkal neſenn dumpiſ

pazehlahſ Amerika, Samaiſas fallã, kur nu taggad leelo iſmekleſchãnu turrehſ pahr to, ka dumpineeſi par ahtri un zitti pawiffam newainigi noſohditi. Tad wehl teem paſchã mahja kibbeles ar dumpineeſeem Fehnee- ſcheem Ibru-ſemme, kurru taſt' pa Amerika iſplattita beedriſa grihbhoht Ibru-ſemmi no Englandeſ waltſes atſchirt.

Spanija. Spaneeſchi no Peru waltſes Amerika wehl iſti ne-atſtahjuſchees, tẽ jau atkal ar Iſchihles walſti ſtrihdi uſfabluſchi. Gan nu arr ſinnoja, ka Franzuſchus un Englandeefchus effoht peenehmufchi, kaſ lai ar ſawu padohmu to ſtrihdi iſſchirt; bet nu dſird atkal, ka Spaneeſchi grihbhoht un grihbhoht ar Iſchihleeſcheem karru weſt. Leelaka waina un eemeſtiſ Spaneeſcheem tẽ gan irr taſ, ka winni gauſchi tiſko atkal ſem ſawas waldiſchãnas dabbuht ſchahſ ſemmes, kaſ wezzõſ laiõſ winneem peederrejuſchãſ. Bet kaſ to dohſ!

Portugale. Portugaleſ kehniſch un kehniſcheene ſchogadd' reiſo aplahrt pa zittahm Eiropãſ waltſtehm un patlabban wehl irr zetta.

No Dahneem, Sweedreem, Greekeem un arri no Turku waltſes neſas iſti webrã lee- ſamſ naw ko peeminneht.

Aſia. No Aihnaſ ſchoreiſ arri neſas jaunſ naw ko peeminneht, — eet tapat kã pehrnã gaddã. Tilkai us winnu juhraſ daudſ laupitaji ſaradduſchees, kaſ kohpmanu fugguſ plindere un zilwekuſ aplauj. Teiz, ka laupitaji ne effoht ween Aihneeſchi, bet arri no Eiropãſ un Amerikaſ tautahm tẽ kohpã ſa- radduſchees. — Japana paleet jo deenas wakkigata Eiropaeſcheem un winnaſ laiſigſ walbineekſ Taiunſ ſchogadd ſawuſ wehſtneekſ ſuhtijis us Eiropãſ ſem- mem. Arabija zaur Nuamedaneefchu neſohdru dſihwi atkal iſzehluſehſ ta pohſta kohlerafehrga, kaſ no turreneſ iſplehtuſehſ ir pahr Eiropãſ wakkaraſ, deenwidduſ- un rihta-puſſi un ir muhſu Keiſera wal- ſte jau eewilkuſehſ un pohſtu wiſſur padarra. Ja Deemſ tehwiſchki to nenogreeſch un neapturr, tad ir mehſ ſawã ſemmitẽ to atkal warram peedſihwoht un ſajuſt dabbuht.

Afrika. No ſchahſ paſauleſ dakkaſ ihpaſchi maſ kaſ runnahtſ ſchinni gaddã tapehz, ka tẽ to leelako dakka apdſihwo pagani, — kaſ ſinnamſ, ſawã ſtarpã arween plehſchahſ, kaujaſ un ehdaſ. Miſſionari tẽ aiſween tiſkuſchi ſawu darbu ſtrahda tapat kã Aſia, bet wehl naw taſ laiſ peenahziſ, kad to pa- ganu laiſ buhſ peepildihtſ un kad wiſſur ſpibdehſ kaſ gauſchumſ, kaſ nahziſ to paſauli apgaiſmoht. Abeffiniã taſ lepnaiſ tumſchãis kehniſch Teodors, kaſ gan teizahſ kriſtihtſ buht, bet kam truhſt kriſtigſ prahtſ un kriſtiga apgaiſmoſchãna, wehl deesgan warrãſ-darbuſ paſtrahda ne ween pee ſaweem laimi- neem, bet arri pee Eiropaeſcheem, ko ſawã rohkã dabbu un kaſ neſinn winnam tiſ leelu gohdu doht, kã winſch praſſa. Kã pa Alſchihri notizzis, to jau pee Fran- zijaſ effam peeminnejuſchi.

Amerika. Sabeedrotas walstes fawu brabfu kareu schinni gadda beiguschas, bet Deewam-schehl, pats tas flawejams walbineels un uswarretajs Linkolns zaur slepamneeka rohku frittis. Nehgereem wehrgu fehdes gan farausitas, bet woi winneem nu daudj labbaki klahsees, woi pilnas zilweka bribwibas dabbuhs tahdas, ka baltajeem zilwekem, tas wehl naw sinmams, jo taggadejs presidents Dschonjons naw wis tahds, kahds bij Linkolns — ka to dees-gan noprohtat no wiffahm tahm sinnahm, ko pahr wiannu lassam. — Leela Mexikas walste keiseram Maximilianam wehl naw nehahds meers no wezza presidenta Suareza. Tad arr wehl ihsti nesinn, ko sabeedrotas walstes ar wiannu darrihs, jo wehl lihds schim tahs wiannu naw asinnuschas un apstiprinajuschas par Mexikas keiseru. Teiz, ka keisers tadeht arr sabeedrotu walstu fuggus negrbboht eelaist fawas ohstas us andeli; un, ja wiasch us to pastahwehs, tad drihj warr notikt, ka sabeedrotas walstes fazet-tahs un Mexiku wiannam nonemm. Un tad nelih-djetu neko Franzuschu nedj zitta aisstahweschana. Presidents Dschonjons fazzijis, ka winneem neko daudj neruhpejohht zittu semmju draudsibas, jo wiannu wal-stes effohht daschadas semmes un wiffads gais, kas wiffadas wajjadibas audsinoht un winneem neko newajjagohht no zittahm semmehm pirkt un noprass-fight. Zittas leetas Amerikas walste gan schä gan rä gahjis un strihdes un nemeeri naw truhlfuschy, ih-paschi tadeht, ka tahm naw pastahwigas waldischa-nas, bet tahdas, ko us mas goddeem eezell un at-fal gahsch, ka pascheem patihht. Kaliforniä ne-tad wehl nepeetruhst tahdu kauschu, kas no wiffahm pasaules mallahm tur fanahht mehleht to mantu, ko ruhja un kohdi maita un pehz ka sagki rohht un to nojohg. Englandeescheem ir schogadd neisbewahs to leelo telegrafu iswillt zaur Atlantijas jubru lihds Ameriku, un warr buht, ka labbaki isdohsees ar to, ko wills no Sibirijas us Ameriku, us ko Amerika ar Kreewu walstri sabeedrojusehs.

Australia. Schi pasaules dalka, ka to jau sin-nam, pastahw no daudj un daschadahm fallahm, ko wisswairak paganu tautas apdsihwo — no tur-rahm ne kahdas zittas, ka til missionaru sinnas nahht, kas tur publejahs un gruhti strahda tohs ee-dsihwotajus apgaismoht. No tahm kolonijahm, ko Englandeeschi walda, wehl tee paschi nemeeri dsir-dami, pahr ko jau pehrnä gadda stahstijam. Schin-nis fallas Englandeescheem un arri Franzuscheem tahs kolonijas, fur tee fawus kauna-darritajus ais-wedd un teem patauj dsihwoht. No teem jau arr ne kahdas labbas sinnas naw zerrejamass.

Tas nu — ihsti isstahstihhts — bijis schä gadda gahjums schinni mums apsinnamä pasaulä. Un tahs tad lai arr paleel pehdejas sinnas, ko schinni gadda Mahjas weesis neffis. Zerream jaunä gadda at-fal fatiktees ar faweem mihteem lassitajeem un tad jau nemittefimees un nepeetuffisim wis attal zelt

preeschä to labbako, ko til warresim sababbuht. Arri Pehteris un Tschaukste, kamehr Deems teem dsih-wibu un wesselibu usturrehs, nemittefimees pahr Rih-gas dsihwi un eeraddumeem sinnu doht. Scheem ab-beem wihreem deesgan irr eenaidneeku, kas teem lab-prahht mutti aisbahstu, bet wianni pahr to enaidu ne-behda, apsinnadamees, ka nehahds neelus bet patee-sibu ween stahsta un gaismä zell. Melad jau ne-peetruhst tahdu kauschu, kam pateesiba fahp. Tee ihsti irr tee flimneeki, kam schahda pateesiba derr par fahlehm, — kad til ween tee to fanemtu un bau-ditu ka peenahstahs. Wifs muhsu publinisch dsennahs tikkai pehz ta galla mehrka: laudis west pee atsih-schanas, pee gaismas un pee labklahschanas, ihst faktoht: tohs waddiht us laimi. Deems ween lai palihds, ka isdohstohs, tad arri mehhs lihds buhtum laimigi.

Tad nu wehl atwaddidamees faweem mihteem teizameem palihgeem firs-nigu pateizibu fakkam par wiannu publinu, tapat teem, kas mums palihdsjesuschy scho Mahjas weesi puschtoht ar derri-gahm sinnahm un labbahm mahzibahm, ka arri teem, kas neapnikfuschy gahdajuschy pahr to, lai schi muhsu lappa teel rohla teem arri, kas paschi neproht un nesinn to apstelleht. Luhdsami, neatmetteet arri us preeschu scho mihlestibas darbu, jo, ka paschi sin-nat, ar to neween palihdsat mums scho zellu weeg-laki un labbaki staigahht, bet palihdsat arr jo wai-ral pee fawu tuwatu apgaismoschanas. Lai tad ar-ween kohpä paleekam strahdneeki ta Kunga leela wihna kalnä, kas to ihstu algu mums wisseem dohs tad, kad to ihsto swebtwakkaru faswannihhs. — Bei-dsoht wehl wiffus fawus palihgus mihtli luhdsam, netamotees, ka wisseem ne-effam spehjuschi atbildeht us wiannu eesuhstiteem raksteem. Naw ikreis ta is-darrams, ka gan no firds gribbetu. Atmettuschy ne-effam neko un arri neatmettisim to, kas Mahjas weesi eelikt derrigs. Tas Kungs lai palihds Sums un mums un leel mums wisseem peedsihwoht lai-migu un swebtigu jaunu gaddu.

A. Veiton, Mahjas weesa sagahdatajs.

C. Plates, Mahjas weesa drikketajis.

Sinno Mahjas weesa lassitajeem.

Wehl reis luhdsam: Mahjas weesa apstelleschanas usdohht rittigä laika un wisswehlaki Janwara meh-nesi. Apstelletaji lai arr usdohd rittigu adressi, jo til ar rittigu adressi ween warr rittigi peesuhstihht. Tapat arr wehl luhdsam: Mahjas weesa apstelleschanas, ko teescham us Rihgu suhta, peesuhstihht tikkai drikketajam Ernst Plates.

Mahjas weesa apgahdataji.

Grahmotu sinno.

Pee Mahjas weesa drikketaja Ernst Plates patlabban palikka gattawa un wianna bohde pee Schabtu-wohrteem Nr. 24, dabujama grahmatina ar schabdu wirsrittu:

Seemasfwehtku-eglite.

Sluddinaschanas.

Ustizzami un mudri darba-kaudis, kas mahk rakstihit un lassihit, un lam labbas leezibas-sihmes, warr dabbuht weetu us ilgu laiku.

Klabtakas sinas Marstall-eelā Nr. 26, pa 2 trepp. augschā, rihtōs no pulst. 8 libds 10. J. Burchard.

Behni no semmehm, kas Ribgas skob. lgs eet, warr pee labbeem laudihm kobreli un kopyfchanu dabbuht var lehtu maksu un turvat winaem arri, ja pagehr, warr mahjihit us slaweeri spehleht. Slaidrakas sinas pabr. 10 isdohs pee Schwablu-wahrteem tai pohdu-prezzu bohde Nr. 3. 3

Gohdiga faine wehlahs usnemt behrnis no semmehm us pabrifku un apfobyschanu un prohti tahdā mahjā, fur skobla irr. Klabtakas sinas Mosk. Abr. Ribgā, smilfchu-eelā Nr. 39, netabt no apteeka.

Tai Schweizeeschu pulstienu bohde, leelā Aleksander-eelā Nr. 34, warr dabbuht: Schwarzwalder seenas-pulstienus par 2 libds 18 rub., sudraba keshas pulstienus par 9 libds 25 rub., jaunselta pulstiena keshdes par 56 kap. libds 5 rub. un jaunselta pulst. atflehgas par 10 libds 75 kap. 1

Gross un Papenguth wihna-pagrabbā

Kaula mahjā, pretti Wehrmanna dabrsam, warr dabbuht wissadu wihnu, rumu un porteri par lehtaku maksu. 2

Janna sorte sehweleskobzianu kohla dohs, kas nelahdu mitrumu nepeewell un kas skasti degg, pahrdohd lastēs un pa masafabm dakabm par fabrika tirgu 1

J. Mylius un Co.,
falku-eelā, Bischoff mahjā, blaklam Naumow
diesu bohdei.
Sihme: us lohga flehgi weens Turks.

Diwi prahitigi Ollandeeschu melderi un weens maschihnu meisters warr weetu dabbuht tai maschihnpapihra-fabriki Aleksjow pee Dorogabuschas, Smolenskās guber-nija. J. Schulte.

Golgowskas muischā, Baltas kreise, teef peenemst Latweeschu jaunekki, kas dabrsneeka ammatu un sinaschanas gruntigi grihb eemahjitees, prohti no 1866 gadda pawasaras eefablobt us weeglu atlihdina-schanu. Klabtakas sinas pabr. 10 isdohs Golgowskas muischas waldischana. 2

Wissu-labbalabs

Paleju-ohgles

pahrdohd itt lehti muzzās un lastēs 2
R. Marischk un Co.,
Rim-eelā Nr. 11, Langera mahjā.

Abidebanus redallehrs A. Leitan.

No jensures atwehlehts.

Wm. Bajena

pass-kambari un pehrwju-bohde
falku-eelā, pretti Londones trahteeram, fur breefcha galwa us durrihm, warr dabbuht koschinelli un koschinella salwi un wissas sortes anilin pehrwju, soda preefch seepju wahrischanas libds ar pamahzischanu, wissu par lehtu tirgu. 1

Karlsbadē irr diwas mahjas, latrai mahjai 1 leela un 6 masafas istabas, ar italli, wahgust un leddus-pagrabu pahrdobdamas. Slaidrakas sinas warr dabbuht pee kopymanna Rudolph Sinder-eelā. 1

Prifchus

1865ta gadda appinns

lehti pahrdohd Karl Kr. Schmidt,
rahtslinga Schaara nammā,
pee zultu wahrteem.

Daschadas bohnmwillas dsijas no tahs bohnmwillas wehrptuwes us Strasdesmuischu pee Ribgas, teef pahrdohdas tai bohde falku-eelā Nr. 15 par fabrika tirgu.

Virzeji warr drohschi buht, ka nelahdas num-muru pahrmischanas nenoteek.

Sinna manneem mihleem draugeem.

Koschinelli un koschinella-salwi, siltu, salku, pellehtu, dseltanu, bruhnu, melnu, rohshu-sarkanu, wiolet-sarkanu un siltu, ar to willu pehrweht, Soda, preefch labbu seepju wahrischanas, blafschu-sahles un pruffakulweri libds ar pamahzischanu warr dabbuht siltai pee

Alfred Busch (Hach)

apteekera prezzu- un pehrwju-bohde
Sumpraw-eelā, netabt no rahtuscha.

A. Th. Thies

Engelischu magasinā

falku- un walles-eeln' stubri, R. Schweinsurta nammā, warr dabbuht ar apgalwoschanu Englischu laktas no 70 bis 500 mahrz. smaggas, plattus zirwus no wissada leeluma, kā arri Englischu dehtu- un schkehrf'-sahgus.

Itin labbus kweefchus un rudsu-miltus, arri linnu-eljes rauschus un linnu rauschu miltus pahrdohdu mannā fabriki Tobra-na-lalnā, kā arri mannā miltu-bohde pilsehtā pee janna-jeem wahrteem un rahtslinga Schaara nammā, pee zultu-wahrteem.

Katram, lam patihl, dohdu bes maksas libds pamahzischanu, kā eljes rauschi jabruhke.

Karl Kr. Schmidt.

Linnu eljes rauschus preefch lohpeem, un kad pagehre, arri linnu rauschu miltus, warr dabbuht un apstelleht

mannā eljes fabriki Tobra-na-lalnā, wezzā Jelgawas eelā Nr. 54 a, tais jaunās mubra ehlās.

Antori paschā Ribgā, leelā Sumpraw-eelā, Jengera mahjā, ais rahtuscha.

Wm. Hartmann.

Drillehts pee Ernst Plates, Ribgā.

Ribgā, 23. Dezember 1865.